

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98 inci ve İçtüzüğü'nün 96 ncı ve 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Murat ÇEPNİ
İzmir Milletvekili

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı 2021 Yılı Sayıştay Düzenlilik Denetim Raporuna göre; ÇED kapsamı dışında tutulan projelerde, çevreye verdiği etkiyi değiştirici nitelikteki faaliyet alanının büyümesi ve tesis kapasitesinin genişlemesi gibi proje değişikliklerinin kapasite artışı kapsamında değerlendirilmemesi sonucu ÇED süreçlerine dâhil edilemediği görülmüştür.

Çevrenin, ekolojik sistemin, havanın, toprağın ve su varlıklarının korunması, doğa talanının ve iklim krizinin nedenlerinin ortadan kaldırılması için gerekli bütün tedbirlerin alınması hükümetlerin öncelikli görevidir. Planlanan bir faaliyetin yol açabileceği olumsuz çevresel etkilerin önceden tespit edilip, gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamak bilimsel ve şeffaf bir şekilde hazırlanmış çevresel etki değerlendirme ile mümkündür.

Çevre Kanunu'nun 10'nuncu maddesi gereği, kurum, kuruluş ve işletmeler projeleri için ÇED Raporu veya proje tanıtım dosyası hazırlamakla yükümlüdürler. 25.11.2014 tarihli ve değişiklik yapılan 29.07.2022 tarihli Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nin 6'ncı maddesinde; çevresel etki değerlendirmesine tabi projeler için ÇED Başvuru Dosyası, ÇED Raporu, Seçme Eleme Kriterleri uygulanacak projeler için ise Proje Tanıtım Dosyası hazırlanacağı ifade edilmiştir. Mevzuata göre, Ek-1 listesinde yer alan projeler için ÇED Raporu, Ek-2 listesinde yer alan projeler içinse Proje Tanıtım Dosyası hazırlanacaktır. Bu listelerde ilgili proje için eşik değer belirlenmişse, sadece bu eşik değer kıstas alınmak suretiyle kapasite artırımını değerlendirmesi yapılacaktır.

Sayıştay Raporunda; yönetmeliğin Ek-1 listesinde yer verilerek ÇED raporu hazırlanması zorunlu tutulan yat limanları için herhangi bir eşik değer belirlenmediğine dikkat çekilerek, feribot iskelesi projelerinde yapılan değişiklik ile iskele alanının büyütüldüğü ancak Yönetmelikte iskeleler için eşik değer sadece yanaşacak deniz aracının ağırlığı olarak belirlenmiş olması sebebiyle, yat limanı projelerinde yapılan değişiklik ile bağlanan yat

2408

sayılarının arttığı ancak Yönetmelikte yat limanları için eşik değeri belirlenmemiş olması sebebiyle, bu projelerde yapılan değişikliklerin kapasite artışı olarak değerlendirilemediği belirtilmiştir.

Bu bağlamda;

- 1-Yönetmelikte, iskeleler için eşik değeri sadece yanaşacak deniz aracının ağırlığı olarak belirlenmesinin, iskele alanının büyütülmesinin kapasite artışı olarak değerlendirilmemesinin gerekçesi nedir?
- 2-İskele alanının büyütülmesinin çevresel etkileri neden görmezden gelinmektedir?
- 3-Yat limanı projelerinde yapılan değişiklik ile bağlanan yat sayılarının artmasına karşın Yönetmelikte yat limanları için eşik değeri belirlenmemiş olmasının gerekçesi nedir?
- 4- Yat limanlarına bağlanan yatların sayısının artmasının çevresel etkileri neden dikkate alınmamaktadır?
- 5- Feribot iskelesi ve yat limanı projelerinin, çevreye verdiği etkiyi değiştirici nitelikteki faaliyet alanlarının büyümesi ve tesis kapasitelerinin genişlemesi gibi proje değişikliklerinin kapasite artışı kapsamında değerlendirilmesi için Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nde gerekli düzenlemeleri yapacak mısınız?
- 6- Yat limanı projelerinin, çevreye, ekosisteme ve su varlıklarına verdiği telafisi imkansız zararların tespiti için Bakanlığınızın çalışması var mıdır? Son yıllarda, İzmir, Muğla, İstanbul gibi illerde yat limanı projelerine karşı mücadele veren demokratik kitle örgütlerinin uyarıları dikkate alınmakta mıdır?